

Erasmus+ projekt
Utveckling av yrkeskvalifikationer och utbildning
för europeiska beteendeanalytiker (EuroBA)

<http://euroba.org/>

Intellektuellt resultat 5: Kvalifikationer för EuroBA på masternivå

2023

EuroBA-projektpartners:

Ulster University,
School of Psychology,
Northern Ireland (UK)

Queen's University Belfast,
Centre for Behaviour Analysis,
Northern Ireland (UK)

Masaryk University,
Institute for Research in Inclusive
Education, Czech Republic

Erasmus University Rotterdam,
School of Social and Behavioural
Sciences, Netherlands

NeuroHero
Dublin
Ireland

Panteion University of Social and Political
Sciences,
Laboratory of Experimental and Applied
Behaviour Analysis, Hellenic Republic

Stockholms
universitet

Stockholm University
Department of Special Education
Sweden

IESCUM
CENTRO EUROPEO PARA ESTUDIOS
DE COMPORTAMIENTO HUMANO

European Institute of the Study of Human
Behaviour
Italy

Parents Education as Autism Therapists
Northern Ireland (UK)

Sammanfattning av projektet

Detta projekt är resultatet av ett samarbete mellan internationella partners från Storbritannien, Tjeckien, Nederländerna, Irland, Grekland, Sverige och Italien. Projektet har dragit nytta av en professionell rådgivande grupp (PAG) med ytterligare 15 europeiska länder för att se till att de standarder och kompetenser som utvecklats i projektet är acceptabla för så många europeiska länder som möjligt.

Projektets övergripande mål var att underlätta öppenhet och erkännande av kvalifikationer för beteendeanalytiker i Europa. Yrket beteendeanalytiker startade i början av 1970-talet i Nordamerika (Carr, 2011; Hughes & Shook, 2007). Det är dock inte formellt erkänt i Europeiska unionen (EU). För att beteendeanalytiker ska kunna arbeta inom EU med samma förväntningar på kunskaper, färdigheter och ansvarsområden är det nödvändigt att skapa tydliga definitioner av kompetenser för yrket.

Projektet har sex intellektuella resultat. IO1 omfattar yrkesstandarder med hänvisning till den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF). IO2 beskriver utvecklingen av beteendeanalytikerkompetensen inom ramen för de sex partnerländernas nationella referensramar för kvalifikationer (NQF). IO3 innehåller en detaljerad ordlista med termer på partnerländernas språk. IO4 beskriver kvalifikationskriterier för EuroBA-tränare på nybörjarnivå (EuroBA-T). IO5 beskriver kvalifikationskriterier för EuroBA på masternivå (EuroBA-M). IO6 är en multimedialkurs på nätet för nybörjare på sex olika språk.

Innehållsförteckning

Om professionellt erkännande av beteendeanalytiker	4
Beteendeanalysens utveckling i Europa	5
Pågående utveckling inom beteendeanalys	6
Vägledande principer för utveckling av EuroBA-M	7
Vägledning för kursutvecklare vid universitet/högskolor	8
<i>Tabell 1: Kompetenser på EuroBA-masternivå</i>	<i>9</i>
Referenser	13

Detta dokument, **europaisk beteendeanalytiker-masternivå** (EuroBA-M)¹, har tre syften. För det första ger det kortfattad bakgrundsinformation om etableringen och utvecklingen av området beteendeanalys samt förklarar behovet av professionellt erkännande av

¹ För att förstå detta dokument i samband med den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF, 2008) bör det användas tillsammans med IO1: *Standardisering av EuroBA-kompetenser med hänvisning till EQF*.

beteendeanalytiker i Europa. För det andra utgör det en vägledning för kursutvecklare vid högskolor och universitet i Europa och i andra delar av världen. Slutligen definieras i dokumentet grundläggande, väsentliga kvalifikationer i form av kunskaper, färdigheter, ansvar och självständighet som kan användas vid utveckling av kurser för att underlätta mobilitet och yrkesmässigt erkännande i olika länder.

Om professionellt erkännande av beteendeanalytiker

Syftet med tillämpad beteendeanalys (TBA) är att använda principerna från vetenskapen beteendeanalys för att främja individers välbefinnande och livskvalitet. Detta görs genom att fokusera på socialt viktiga beteenden i en rad olika sammanhang, t.ex. miljömässig hållbarhet, säkerhet på arbetsplatsen, drogmissbruk, utbildning, idrott, demensvård, social rättvisa samt hälsa och välbefinnande (Heward et al., 2022). Ett område där fältet har gjort särskilt betydande bidrag inom både forskning och praktik är att utveckla och utvärdera stöd och insatser som involverar personer inom autismspektrum (BACB, 2018a).

Rötterna till beteendeanalysens vetenskap och praktik är mer än 100 år gamla (Skinner, 1953) och har sin grund i både inlärningspsykologi och pragmatism (se Heward et al., 2022). På 1960-talet gav medborgarrätts- och handikapprörelserna i USA och andra länder en impuls till att stänga institutioner för personer som klassificerades som "mentalt och fysiskt funktionshindrade" (Governors Council on Developmental Disabilities, 2022). År 1968 definierade Baer, Wolf och Risley vad som skulle bli den "första formella definitionen av tillämpad beteendeanalys" (Heward et al., 2022, s. 328) och betonade vikten av att ta itu med socialt betydelsefulla beteenden i naturliga miljöer och därmed kombinera det naturvetenskapliga paradigmet med humanism. Kliniska tillämpningar av de vetenskapliga upptäckterna inom beteendeanalys ledde till anmärkningsvärda förbättringar i dessa personers liv, genom att lära dem färdigheter för ett självständigt liv som ledde till deltagande i samhällsaktiviteter, att kunna skaffa arbete och på det hela taget öka deras livskvalitet (Green, 2019; Johnston, 2018; Larsson, 2013), vilket ledde till ett blomstrande fält av TBA-baserad praktik. Det snabbt växande behovet av yrkesverksamma som är utbildade i beteendeanalysens vetenskap och tillämpning innebar att ett stort antal yrkesverksamma snabbt måste utbildas, men detta skedde inte utan ett pris (Garner et al., 2022). En av utmaningarna med den ökade efterfrågan på TBA-baserade tjänster var bristen på välutbildad personal (Fennell & Dillenburger, 2018).

Följaktligen fick personer med inadekvat och mycket begränsad utbildning i TBA, som saknade kunskaper, färdigheter, erfarenhet och kompetens inom vetenskapen och som inte var bundna av väldefinierade yrkesetiska förpliktelser, anställning i både privata och offentliga verksamheter. Föga förvånande ledde dåligt genomförda beteendeinsatser till anklagelser om oprofessionellt beteende (Leaf et al., 2022). Om man inte tog itu med detta på ett grundligt sätt fanns det en potentiell risk för att äventyra tillämpningen av hela vetenskapen

beteendeanalys (Keenan & Dillenburger, 2020; Leaf et al., 2021; Morris, 2009) till en enorm kostnad för dem som mest behövde stöd (National Council for Severe Autism, 2022; Skolnik, 2022). Med tiden blev behovet av yrkesreglering tydligt. Som ett första steg i processen för att säkra yrkesreglering inrättades en nationell arbetsgrupp (ursprungligen i Florida, USA) som fastställde innehållsspecifika kurskriterier för tre certifieringsnivåer för utövare (på kandidat-, magister- och doktorandnivå) och specificerade en tydlig etisk kod för dessa yrkesgrupper (Hughes & Shook, 2007). År 1998 inrättades Behavior Analyst Certification Board (BACB, 2018b) i USA för att komplettera delstatliga bestämmelser, främja kvalitetssäkring och beteendeanalytikers rörlighet mellan stater. BACB-certifieringen (dvs. Board Certified Behavior Analyst; BCBA) baserades på att man genomförde ett specificerat antal kurstimmar, handledd praktik och ett detaljerat skriftligt prov. Kraven för certifiering ses över regelbundet i samråd med experter inom området. För närvarande, 2023, är BCBA Task list i sin femte utgåva. Kurserna ges av personer med lämplig akademisk bakgrund. För att få delta i certifieringsprovet krävs inte bara formella universitetsbaserade beteendeanalytiska kurser utan också ett visst antal timmars praktik under handledning av en kvalificerad beteendeanalytiker. För att bibehålla certifieringen krävs bevis på att man har samlat på sig fortbildningsenheter/poäng (CEU), inklusive ett specificerat antal CEU i etik och handledning. År 2022 fanns det 517 universitet i USA som erbjöd kurser på masternivå som uppfyllde Association for Behavior Analysis International (ABAI) standard (ABAI, 2022). Även om BCBA-certifiering erkänns i hela USA har mer än hälften av delstaterna i USA infört licensiering för beteendeanalytiker (LBA).

Beteendeanalysens utveckling i Europa

Jämfört med USA har förståelsen och erkännandet av beteendeanalytisk vetenskap och praktik gått betydligt långsammare i Europa och resten av världen. I stora drag, och förmodligen åtminstone delvis på grund av avsaknaden av språkbarriärer, spreds intresset för beteendeanalys från USA först till Storbritannien under 1960-1970-talen (Arntzen & Pellon, 2021; Keenan et al., 2014; Kelly et al., 2018). Sedan 1990-talet har det skett en mycket stor tillväxt och efterfrågan på beteendeanalytiska interventioner främst genom föräldrars påverkansarbete (Yell & Drasgow, 2000; Keenan, Kerr & Dillenburger, 2000; Kingsdorf & Pancocha, 2023), med stöd av yrkesverksamma och akademiker som är medvetna om den omfattande evidensbas som visar unika milstolpar i fråga om utveckling, inlärning och deltagande bland autistiska barn som fått tidiga beteendeanalytiska insatser jämfört med dem som fått traditionell specialundervisning (Eikeseth, et al. 2007; Eikeseth, et al. , 2012; Eldevik et al., 2012; Eldevik et al., 2020; Howlin et al., 2004, 2014). Detta ledde till efterfrågan på TBA-tjänster och utveckling av universitetskurser som anpassades till BACB:s kriterier vad gäller innehåll, lärares kompetens och etiska riktlinjer (Hughes & Shook, 2007).

Den första europeiska TBA-kurssekvensen startades 2001 i samarbete mellan brittiska och irländska beteendeanalytiker (Hughes & Shook, 2007). Den första universitetsbaserade kurssekvensen på masternivå som uppfyllde BACB:s kriterier godkändes 2003 vid Bangor University i Wales. År 2007 fanns det 16 högskolor i 11 länder med godkända kurssekvenser på masternivå och 2018 fanns det 34 godkända VCS i 19 länder i Europa (Martin & Carr, 2020). År 2022 har 58 institut för högre utbildning i 16 länder inom det europeiska området VCS på masternivå, som har verifierats av ABAI, och vissa länder har doktorandprogram med särskild inriktning på beteendeanalys. Denna utveckling visar tydligt på behovet av professionellt erkännande och reglering av beteendeanalys som ett eget yrke (Brodhead et al., 2018) inom Europa och det europeiska området för högre utbildning.

Pågående utveckling inom beteendeanalys

Det finns ett antal professionella och akademiska organisationer som främjar beteendeanalys i Europa. Förutom de nationella organisationerna finns det två stora paneuropeiska organisationer. Experimental Analysis of Behaviour Group (EABG) grundades 1963 i Storbritannien. Denna grupp arrangerar högkvalitativa konferenser som äger rum i London vartannat år, organiseras av Bangor University och lockar europeiska och internationella deltagare. European Association for Behaviour Analysis (EABA) bildades formellt 2001 och anordnar beteendeanalytiska konferenser vartannat år. Den tionde EABA-konferensen ägde nyligen rum i Tammerfors, Finland, 2022. År 2021 fanns det 20 organisationer eller grupper för beteendeanalys i Europa (Arntzen & Pellon, 2021). Prenumerationen på European Journal of Behavior Analysis (EJOBA), en Taylor & Francis-tidskrift med peer-review, ingår i EABA-medlemskapet.

Liksom andra vetenskaper utvecklas beteendeanalysen ständigt som ett resultat av forskning samt samhällliga och kulturella förändringar. Till exempel har pandemier, migration, krig och en betydande förflyttning av många individer runt om i världen krävt en fortsatt betoning av medmänsklig vård och värden som mångfald, jämlikhet och inkludering (Dillenburger et al., 2008; Heward et al., 2022).

Internationell efterfrågan på beteendeanalytisk kunskap och kompetens kräver att högskolor inte bara upprätthåller hög akademisk standard utan också håller sig uppdaterade om behoven hos de befolkningsgrupper som deras utexaminerade studenter kommer att möta. Detta kräver att beteendeanalytisk kompetens och kvalifikationer är av högsta kvalitet och överförbara över hela Europa och vidare ut i världen. Detta kan endast uppnås genom godkända nationella förfaranden som skiljer sig åt i varje land.

När ett land officiellt har erkänt ett yrke kan avtal om ömsesidig rörlighet förhandlas fram, vilket är fallet inom EU för till exempel psykologer, en rad yrkesgrupper inom sjukvården, farmaceuter, veterinärer och arkitekter. Erkännandet av yrkeskvalifikationer enligt direktiv

2005/36/EC möjliggör fri rörlighet för dessa yrkesgrupper inom EU (European Commission, 2022). Det långsiktiga målet för detta Erasmus+-finansierade projekt är att de harmoniserade minimikrav för utbildning bestående av EQF-baserade lärandemål som i detta dokument beskrivs såsom kunskaper, färdigheter och kompetenser ska göra det möjligt för beteendeanalytiker att läggas till i denna förteckning över erkända yrkeskvalifikationer i hela Europa.

Vägledande principer för utveckling av EuroBA-M

Kompetenserna har utvecklats i samarbete med projektgruppen och den professionella rådgivande gruppen (Professional Advisory Group, PAG) (Keenan et al., 2022). Sammanlagt har beteendeanalytiker som representerar 21 länder granskat dessa kompetenser som utgör de grundläggande kraven för beteendeanalytiker på masternivå. Vi uppskattar att EuroBA-M motsvarar nivå 7 i den europeiska referensramen för kvalifikationer (EQF) (för detaljer se IO1; se Bohlinger, 2019; Boudier, 2008; Elken, 2015).

Den terminologi som används i EQF (2008) för att beskriva kraven för att studenter ska uppnå vissa kvalifikationsnivåer har lett till debatter och ändringar (EQF, 2018), särskilt när det gäller begreppen läranderesultat, kompetens, kunskap, färdigheter, ansvar och självständighet. I samband med IO5 används begreppet "kompetens" för att beskriva allmänna områden av kunskaper, färdigheter samt ansvar och självständighet som studenten bör vara kompetent inom, både professionellt och personligen, efter att ha avslutat en kurs som syftar till utbildning på EuroBA-masternivå.

Läranderesultaten som beskrivs i detta dokument låter kursutvecklare anpassa sina kurser till sin lokala, strukturella och kulturella mångfald. Kursutvecklare kan använda kompetensbeskrivningarna (tabell 1) som vägledning för att utveckla specifika läranderesultat som anger hur de avser att se till att deras studenter uppnår de kompetenser som anges i tabellen.

EuroBA-M-kompetenserna har formulerats på ett språk som motsvarar termer som används i EQF. Vissa av de termer som används i tabell 1 kommer därför direkt från EQF (2008). Beteendeanalytiska definitioner finns i tabellen och i ordlistan (se IO3).

Kompetensprofilen för EuroBA-M omfattar beteendeanalytiska kunskaper och färdigheter, klientcentrerade kompetenser och ansvar, vilket inbegriper färdigheter såsom att säkerställa social validitet, kulturell lyhördhet och, när det är lämpligt, kulturella anpassningar (se Lee et al., 2022). Vikten av kunskapsbaserad kompetens som omfattar begrepp och principer som förstås av etiskt kompetenta beteendeanalytiker kan inte nog betonas (se Leaf et al., 2021). Dessa områden är i fokus för att säkerställa att beteendeanalytiker är tydliga med sitt verksamhetsområde och bygger upp sitt personliga kompetensområde, och på så sätt kan

bidra till de övergripande målen i FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (UNCRPD, 2006) och relaterade europeiska och internationella handlingsplaner för rättigheter för personer med funktionsnedsättning (EQF, 2008).

Kompetensprofilen för EuroBA-M lägger grunden för att lärosäten ska kunna utveckla fler masterkurser i beteendeanalys i Europa (Roll-Pettersson et al., 2010, 2020a, 2020b). Dessa kurser bör anpassas till lokala nationella referensramar för kvalifikationer och till EQF. De kommer att rikta sig till studenter med olika yrkesbakgrund, t.ex. psykologer, logopedier och specialpedagoger, för att de ska kunna kvalificera sig som beteendeanalytiker.

Vägledning för kursutvecklare vid universitet/högskolor

De kurser som utvecklas på grundval av EuroBA-M-kompetenserna kommer att ges av universitet/högskolor. Dessa kurser bör förbereda studenterna tillräckligt för en efterföljande praktisk eller akademisk karriär inom beteendeanalys. Kompetenserna ska uppnås genom teoretisk utbildning och handledd praktik och bedömas genom användande av en rad olika bedömningsformer, t.ex. fallstudier, inlämningsuppgifter, skriftliga prov (essäfrågor och/eller flervalsfrågor), muntliga presentationer och uppsatser. Kursutvecklare, ledare och lärare i kurser som har utvecklats enligt EuroBA-M-kompetenserna bör själva vara kvalificerade beteendeanalytiker, utbildade i TBA på master- eller doktorandnivå.

Det är viktigt att notera att EuroBA-M-kompetenserna i tabell 1 inte utgör någon fristående yrkescertifiering, legitimation eller ackreditering. De ger riktlinjer för det centrala innehållet i utbildningsprogram för beteendeanalys på avancerad nivå i den europeiska kontexten, vilket inkluderar ett språkbruk som hör till EQF.

Dessa kunskaper, färdigheter, ansvar och autonomi utgör en grund för erkännandet av yrket "beteendeanalytiker" i Europa, vilket främjar rörlighet mellan länder, konsumentskydd och grundläggande förutsättningar för etiskt och professionellt förhållningssätt bland yrkesverksamma och forskare.

Tabell 1: Kompetenser på EuroBA-masternivå

Kompetenser på EuroBA-masternivå	
KUNSKAPER	
Kunskaper definieras som förmågan att föra ett kritiskt resonemang på grundval av en omfattande förståelse av fakta, principer och teorier.	
Allmänna bakgrundskunskaper	
1.	Skilja mellan vetenskap, pseudovetenskap och antivetenskap; evidensbaserade interventioner och interventioner som inte stöds av empirisk evidens.
2.	Förklara och tillämpa kulturell lyhördhet i förhållande till mångfald, rättvisa och inkludering när det gäller tillhandahållande av beteendeanalytiska tjänster.
3.	Förklara och tillämpa klinisk lyhördhet i förhållande till personer som har upplevt trauma och hur dessa faktorer kan påverka tillhandahållandet av beteendeanalytiska tjänster.
4.	Förklara och tillämpa social validitet: socialt betydelsefulla mål, socialt acceptabla procedurer och socialt viktiga resultat av beteendebaserade interventioner.
5.	Identifiera tillämpliga juridiska och regleringsmässiga krav på konfidentialitet, inklusive datahantering och dokumentation.
6.	Identifiera tillämpliga lagar om utbildning, hälsa, sysselsättning och klientens rättigheter som gäller beteendetjänster.
Kunskaper om beteendeanalys	
7.	Förklara beteendeanalysens historiska och filosofiska grund (t.ex. mentalism, prediktion och kontroll, metodologisk och radikal behaviorism, selektionism, determinism, empirism, sparsamhet, pragmatism, kontextualism).
8.	Förklara den experimentella beteendeanalysens vetenskapliga grunder.
9.	Identifiera den tillämpade beteendeanalysens sju dimensioner.
Kunskaper om beteendeanalytiska begrepp och principer	
10.	Identifiera, förklara och skilja mellan:
a.	Respons och responsklass
b.	Stimulus och stimulusklass
c.	Respondent betingning
d.	Operant betingning
e.	Stimuluskontroll
f.	Positiv och negativ förstärkning
g.	Förstärkningsscheman
h.	Matching law
i.	Positiv och negativ försvagning
j.	Obetingade, betingade och generaliserade förstärkare och försvagare
k.	Utsläckning
l.	Motiverande omständigheter och setting events
m.	Generalisering och vidmakthållande
n.	Behavioural cusps och pivotal behaviours

o.	Behaviour momentum
p.	Regelstyrt och kontingensformat beteende
q.	Verbala operanter
r.	Härledda stimulusrelationer
11. Förklara och identifiera etiskt ansvar som är relevant för beteendeanalytisk praktik.	
a.	Med utgångspunkt i klientens värdighet och välbefinnande, förklara komplexiteten i etiska dilemman och beslutsfattande.
b.	Kritiskt reflektera över professionella, inklusive etiska, frågor.
c.	Planera, genomföra och systematiskt utvärdera etiska åtgärder.
d.	Följa och utvärdera resultaten av insatserna.
e.	Tillämpa den professionella och etiska koden för beteendeanalytikers praktik.
12. Redogöra för personalutbildning och handledning inom ramen för beteendeanalys.	
Kunskaper om experimentell design	
13. Kunskap om single-case experimental designs (SCED) vilket inbegriper:	
a.	Redogöra för de viktigaste egenskaperna hos SCED.
b.	Skilja mellan beroende och oberoende variabler.
c.	Redogöra för skillnaderna mellan intern och extern validitet.
d.	Redogöra för behovet av experimentell kontroll.
e.	Skilja mellan SCEDs, fallstudier och gruppdesign.
f.	Redogöra för olika typer av SCEDs (t. ex., reversal, multipel baslinje, alternating treatment, changing criterion).
g.	Redogöra för parametrisk analys, jämförande analys och komponentanalys.
FÄRDIGHETER	
Färdigheter definieras som kognitiva (privata) och praktiska (offentliga) beteenden som ingår i valet, genomförandet och slutförandet av relevanta uppgifter.	
Allmänna färdigheter	
14. Visa lyhörddhet för mångfalden hos klienter och personer i deras närhet.	
15. Arbeta i partnerskap med klienter och personer i deras närhet.	
16. Förklara beteendeanalytiska begrepp på ett icke-tekniskt språk utan mentalistisk terminologi.	
Färdigheter som rör mätning	
17. Operationalisera beteende.	
18. Observera och mäta förekomst, topografi, styrka och tidsmässiga dimensioner av beteende.	
19. Utveckla lösningar för att registrera/grafiskt redovisa data för att underlätta kommunikationen med kollegor och intressenter.	
20. Använda databaserat beslutsfattande, baserat på visuell analys av data som presenteras med hjälp av korrekt utvalda visuella grafer/figurer.	
Färdigheter som rör bedömning	

21. Utveckla lämpliga procedurer med fokus på delaktighet, för att klargöra klientens samtycke/medgivande samt granska journaler och tillgängliga uppgifter för att identifiera behovet av beteendeanalytiskt stöd.
22. Utforma och genomföra bedömningar (dvs. beskrivande, funktionell kartläggning inklusive funktionell analys, beskrivning av personens styrkor, kartläggning av preferenser).
23. Utveckla lösningar för att kartlägga intressekonflikter.
24. Utveckla lösningar för att bedöma behandlingstrohet och framsteg.
Färdigheter som rör intervention
25. Utveckla observerbara och mätbara mål som baseras på till exempel bedömningar, preferenser, stödjande miljöer, risker och social validitet.
26. Utforma och genomföra antecedentinterventioner för att ändra beteende och planera för eventuella negativa sidoeffekter som kan uppstå.
27. Utforma och genomföra konsekvensbaserade interventioner för att ändra beteende och planera för eventuella negativa sidoeffekter som kan uppstå.
28. Utforma och genomföra procedurer för beteendeförändring, genom att använda:
a. Uppgiftsanalys och kedjning
b. Shaping/formning
c. Prompting och minskning av prompt
d. Positiv och negativ förstärkning
e. Betingad förstärkning
f. Behaviour skills training
g. Modellering och imitationsträning
h. Contingency contracts
i. Teckenekonomi
j. Premacks princip
k. Motiverande omständigheter och diskriminativa stimuli
l. Fluency-baserad träning
m. Direct instruction
n. Verbala regler
o. Ekvivalens-baserad undervisning
p. High-probability instructional sequence
q. Personalised system of instruction
r. Självstyrning
s. Discrete trial teaching och incidental teaching
t. Differentiell förstärkning
u. Funktionell kommunikationsträning
v. Utsläckning
w. Procedurer för beteendeminskning (t.ex., responskostnad, time-out från positiv förstärkning, överkorrigering)
x. Procedurer för generalisering och vidmakthållande
y. Gruppkontingenser

z.	Respondent betingning
29.	Utveckla och tillämpa lösningar för att överföra kontrollen från konstruerade till naturliga förstärkningsscheman.
30.	Utveckla individualiserade undervisningsmetoder baserade på klienternas föränderliga behov inom ett livstidsperspektiv (t.ex. social kompetens, fritids- och arbetslivskunskaper).
31.	Utveckla, genomföra och utvärdera samarbetslösningar med personer i klientens närhet, identifiera relevanta mål, procedurer och utvärdera.
ANSVAR & SJÄLVSTÄNDIGHET	
Tillämpning av kunskaper och färdigheter självständigt och med ansvar.	
32.	Arbeta inom sitt eget kompetensområde, inklusive att identifiera egna begränsningar och styrkor och ha tillgång till kontinuerlig professionell utveckling.
33.	Uppvisa kulturellt lyhörd praktik som speglar mångfald, jämlikhet och inkludering.
34.	Uppvisa professionell uppförandekod (t.ex. artighet, tidshantering, journalföring, handledning).
35.	Identifiera under vilka omständigheter beteendeanalytiska tjänster eller stöd ska avslutas och definiera de steg som ska tas i övergångsprocessen.
36.	Utforma säkerhets- och krisprotokoll som bör finnas på plats för att skydda alla i närheten.
37.	Identifiera och hantera etiska frågor inom ramen för beteendeanalytiska normer för praktik och i enlighet med nationella etiska riktlinjer.
38.	Främja evidensbaserad praktik vid samarbete med andra yrkesgrupper.
39.	Kartlägga och utveckla personalens prestationer i enlighet med principerna för <i>organisational behaviour management</i> (OBM).
40.	Identifiera och förebygga diskriminerande utövande och inte göra skada.
42.	Dela korrekt information om beteendeanalys och identifiera potentiella källor till felaktig information (t.ex. sociala medier, rättsliga och politiska sammanhang).

Referenser

- ABAI. (2022). *Association for Behavior Analysis-International (ABAI)*. Website.
<https://www.abainternational.org/>
- Arntzen, E., & Pellón, R. (2021). A view on the development and current situation of Behavior Analysis in Europe. *Behavior and Social Issues*, 30, 346–360.
<https://doi.org/10.1007/s42822-021-00068-w>
- BACB. (2018a). *Behavior analysis. An overview*. Behavior Analyst Certification Board.
<https://www.youtube.com/watch?v=HnyYwWlenJg>
- BACB. (2018b). *Behavior Analyst Certification Board*. Behavior Analyst Certification Board.
<https://www.bacb.com/>
- Bohlinger, S. (2019). Ten years after: The ‘success story’ of the European qualifications framework. *Journal of Education and Work*, 32(4).
<https://doi.org/10.1080/13639080.2019.1646413>
- Bouder, A. (2008). European qualifications framework. *Journal of European Industrial Training*, 32(2/3). <https://doi.org/10.1108/03090590810861668>
- Brodhead, M. T., Cox, D. J., & Quigley, S. P. (2018). Introduction to ABA, ethics, and core ethical principles. In *Practical Ethics for Effective Treatment of Autism Spectrum Disorder*. <https://doi.org/10.1016/b978-0-12-814098-7.00001-8>
- Carr, J. (2011). Jerry Shook and the BACB: An enduring legacy. *Newsletter of the Association for Science in Autism Treatment*, 8(4), 2–3.
- Dillenburger, K., Fargas, M., & Akhonzada, R. (2008). Coping with post-ceasefire violence. *The Journal of Behavior Analysis of Offender and Victim Treatment and Prevention*, 1(1), 98–114. <https://doi.org/10.1037/h0100437>
- Eikeseth, S., Klintwall, L., Jahr, E., & Karlsson, P. (2012). Outcome for Children with Autism Receiving Early and Intensive Behavioral Intervention in Mainstream Preschool and Kindergarten Settings. *Research in Autism Spectrum Disorders*, 6(2), 829–835.
- Eikeseth, S., Smith, T., Jahr, E., & Eldevik, S. (2007). Outcome for Children With Autism Who Began Intensive Behavioral Treatment Between Ages 4 and 7 A Comparison Controlled Study. *Behavior Modification*, 31(3), 264–278. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1177/0145445506291396>
- Eldevik, S., Hastings, R., Jahr, E., & Hughes, J. (2012). Outcomes of Behavioral Intervention for Children with Autism in Mainstream Pre-School Settings. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 42(2), 210–220. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1007/s10803-011-1234-9>
- Eldevik, S., Titlestad, K. B., Aarlie, H., & Tønnesen, R. (2020). Community Implementation of Early Behavioral Intervention: Higher Intensity Gives Better Outcome. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1), 92–109. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1080/15021149.2019.1629781>
- Elken, M. (2015). Developing policy instruments for education in the EU: The European Qualifications Framework for lifelong learning. *International Journal of Lifelong Education*, 34(6). <https://doi.org/10.1080/02601370.2015.1103795>

- EQF. (2008). The European Qualifications Framework. *European Commission*.
<https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf>
- European Commission. (2022). *Recognition of professional qualifications in practice*. EU.
https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/single-market-services/free-movement-professionals/recognition-professional-qualifications-practice_en
- Fennell, B., & Dillenburger, K. (2018). Applied behaviour analysis: What do teachers of students with autism spectrum disorder know. *International Journal of Educational Research*, 87, 110–118. <https://doi.org/10.1016/j.ijer.2016.06.012>
- Ferguson, J., Craig, E. A., Dounavi, K. (2019). Telehealth as a Model for Providing Behaviour Analytic Interventions to Individuals with Autism Spectrum Disorder: A Systematic Review. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 49:582–616
<https://doi.org/10.1007/s10803-018-3724-5>
- Garner, J., Peal, A., Klapatch-Totsch, J., & Gamba, J. (2022). Exploitation, freedom, and coercion: The integration of Applied Behavior Analysis in a capitalist system. *Behavior and Social Issues*. <https://doi.org/10.1007/s42822-022-00100-7>
- Governors Council on Developmental Disabilities. (2022). *Parallels in time a history of developmental disabilities; Department of Administration; Governors Council on Developmental Disabilities*. Department of Administration.
<https://mn.gov/mnddc/parallels2/video-index.html>
- Green, G. (2019). *The history of ABA w/ Dr. Gina Green (Episode 100)*. ABA Inside Track.
<https://www.youtube.com/watch?v=N5XuRYPBHNU>
- Heward, W. (2012, February). *Applied Behavior Analysis ABA*.
<https://www.youtube.com/watch?v=vT73KEwVAX0>
- Heward, W. L., Critchfield, T. S., Reed, D. D., Detrich, R., & Kimball, J. W. (2022). ABA from A to Z: Behavior science applied to 350 domains of socially significant behavior. *Perspectives on Behavior Science*, 45(2), 327–359. <https://doi.org/10.1007/s40614-022-00336-z>
- Howlin, P., Goode, S., Hutton, J., & Rutter, M. (2004). Adult outcome for children with autism. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 45(2), 212–229.
- Howlin, P., Savage, S., Moss, P., Tempier, A., & Rutter, M. (2014). Cognitive and language skills in adults with autism: A 40-year follow-up. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, 55(1), 49–58.
- Hughes, C. J., & Shook, G. L. (2007). Training and certification of behaviour analysts in Europe: Past, present, and future challenges. *European Journal of Behavior Analysis*, 8(2), 239–249.
- Johnston, J. (2018). *Jim Johnston on the history of ABA (Session 8)*. The Behavioral Observations Podcast. <https://www.youtube.com/watch?v=mLImvAXiK7g>
- Keenan, M., Dillenburger, K., Konrad, M.-H., Debetencourt, N., Vuksan, R., Kourea, L., Pancocha, K., Kingsdorf, S., Brandtberg, H. J., Ozkan, N., Abdelnour, H., Da Costa-Meranda, M., Schuldt, S., Mellon, R., Herman, A., Tennyson, A., Ayvazo, S., Moderato, P., Attard, N., ... Gallagher, S. (2022). Professional Development of Behavior Analysts

- in Europe: A Snapshot for 21 Countries. *Behavior Analysis in Practice*, 1–21.
<https://doi.org/10.1007/s40617-022-00754-0>
- Keenan, M., Kerr, K. P., & Dillenburger, K. (2000). *Parents education as autism therapists*. Jessica Kingsley Publishers.
- Kelly, M. P., Martin, N., Dillenburger, K., Kelly, A. N., & Miller, M. M. (2018). Spreading the news: History, successes, challenges and the ethics of effective dissemination. *Behavior Analysis in Practice*, 12, 440–451. <https://doi.org/10.1007/s40617-018-0238-8>
- Kingsdorf, S. & Pancocha, K. (2023) Learning from the Czech Republic’s experiences with growing applied behavior analysis services for children with autism, *European Journal of Behavior Analysis*, DOI: [10.1080/15021149.2022.2164827](https://doi.org/10.1080/15021149.2022.2164827)
- Larsson, E. v. (2013). Is Applied Behavior Analysis (ABA) and Early Intensive Behavioral Intervention (EIBI) an effective treatment for Autism? A cumulative review of impartial reports. *Autism*, 120 (5), 1162–1182. <https://doi.org/10.1542/peds.2007-2362>.
- Leaf, J. B., Cihon, J. H., Ferguson, J. L., Milne, C. M., Leaf, R., & McEachin, J. (2021). Advances in Our Understanding of Behavioral Intervention: 1980 to 2020 for Individuals Diagnosed with Autism Spectrum Disorder. *Journal of Autism & Developmental Disorders*, 51(12), 4395–4410. <https://doi-org.ezp.sub.su.se/10.1007/s10803-020-04481-9>
- Leaf, J. B., Cihon, J. H., Leaf, R., McEachin, J., Liu, N., Russell, N., Unumb, L., Shapiro, S., & Khosrowshahi, D. (2022). Concerns About ABA-Based Intervention: An Evaluation and Recommendations. In *Journal of Autism and Developmental Disorders*.
<https://doi.org/10.1007/s10803-021-05137-y>
- Lee, J. D., Meadan, H., & Oyunbaatar, E. (2022). Parent peer coaching program: A cascading intervention for parents of children with autism in Mongolia. *Autism*, 26(8), 1999–2014.
- Martin, N. T., & Carr, J. E. (2020). Training and certification of behaviour analysts in Europe. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1), 9–19.
<https://doi.org/10.1080/15021149.2019.1596653>
- Milton, D. (2012). The normalisation agenda and the psycho-emotional disablement of autistic people. *Autonomy, the Critical Journal of Interdisciplinary Autism Studies*, 1(1).
- National Council for Severe Autism. (2022). *Autism: The nightmare of life without sleep*.
<https://www.ncsautism.org/blog/autism-the-nightmare-of-life-without-sleep?fbclid=IwAR0DWbdZ2XxRW02yo5f54w4sVTcuqCuZa2cOczgngMlMe-P1qwxPc0o-BKU>
- Roll-Pettersson, L., Alaí-Rosales, S., Keenan, M., & Dillenburger, K. (2010). Teaching and learning technologies in Higher Education: Applied behaviour analysis and autism; “Necessity is the mother of invention. *European Journal of Behavior Analysis*, 11(2), 247–259. <https://doi.org/10.1080/15021149.2010.11434349>
- Roll-Pettersson, L., Dillenburger, K., Keenan, M., Alai-Rosales, S., & Sigurdardottir, Z. G. (2020a). Higher education, behaviour analysis, and autism: Time for coalescence. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1).
<https://doi.org/10.1080/15021149.2020.1760472>

- Roll-Pettersson, L., Gena, A., Eldevik, S., Moderato, P., Sigurdardottir, Z. G., Dillenburger, K., Keenan, M., & Ala'i-Rosales, S. (2020b). Higher education and behavior analysis in Europe: creating a unified approach for the training of autism professionals. *European Journal of Behavior Analysis*, 21(1). <https://doi.org/10.1080/15021149.2020.1758990>
- Skinner, B. F. (1953). Operant behavior. *Science and Human Behavior*.
<https://doi.org/10.3390/ijerph8093528>
- Skolnik, J. (2022). *Severe autism kills. Families in crisis, lives in danger*. Kindle Edition. Independently published.
- UNCRPD. (2006). *United Nations convention for persons with disabilities*. United Nations.
<https://www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html>
- Yell, M. L., & Drasgow, E. (2000). Litigating a free appropriate public education: The Lovaas hearings and cases. *The Journal of Special Education*, 33(4), 205.
doi:<https://doi.org/10.1177/002246690003300403>